

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

339.854

Szerző:

Cím: Az állami tisztviselők nagygyűlése

Forrás:

Pesti Hírlap.

Bp.

1917. 10. 10.

(Helv)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Helv

350.8174.5 "1917"

Az állami tisztviselők nagygyűlése.

Tizezernyi ember jött el a gyűlésre.

Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete hűvét hétfőjére hívta össze közgyűlését, melynek napirendjén a rendes közgyűlési tárgyakon kívül ott szerepelt a háborus segély, a fizetés-emelés és a szolgálati pragmatika égető fontossága kérdése is. Pestvármegye székházának dísztermébe hívták össze a közgyűlést, de a kitűzött délutáni 4 óra előtt jóval már oly rengeteg tömeg gyűlt egybe, hogy nyilvánvaló volt, hogy a kicsinynek bizonyult teremben lehetetlen lesz megtartani az országos nagygyűlést. A vezetőség kénytelen volt engedélyt kérni a főkapitánytól, hogy a tizezernyi ember a Vigadóba vonulhasson s ott tarthassa meg a gyűlést — azok jelenlétében, akik a Vigadó hatalmas termében, a melléktermekben és a karzatokon elfértek.

Hódoló távirat a királyhoz.

Délután öt óra volt, mikor a Vigadóban gróf Batthyány Tivadar elnök, rendkívül izgatott hangulat mellett, a közgyűlést megnyitotta. Az elnök indítványára a gyűlés mindenekelőtt a következő hódoló táviratot intézte a királyhoz:

Ő császári és apostoli királyi Felsége kabinettirodájá, Wien.

A m. kir. állami tisztviselők országos egyesülete mai közgyűléséből koronás királya iránt öröklött hűséggel és alattvalói hódolattal köszönti Felségedet. Felséged amaz örökbecsű ígői, amelyek szerint minden becsületes munkának gyümölcsét biztosítani óhajtja, sziklaezilárdá teszi azt a reménységünket, hogy tarthatatlan anyagi helyzetünk rövidesen javulni fog és hogy Felséged jogára alattvalói törvénybe iktatják azt a szolgálati pragmatikát, mely Felséged trónjának és szeretett hazánknak közjává a köztisztvi-

selői kar és az összes közalkalmazottak számára a tisztos megélhetést, — a tehetség, a tudás és az egyéni felelősség teljes érvényesülését s a független bíróság oltalma alá helyezett pártatlanságot az egész vonalon biztosítani lesz alkalmas. Isten áldja és óvja Felségedet, szeretett királyunkat és szívünkbe zárt trónörökösünket. Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete: gróf Batthyány Tivadar elnök.

Az elnök beszéde.

A távirat felolvasását a gyűlés hatalmas tapsal és éljenzéssel fogadta. Ezután gróf Batthyány Tivadar egyórás beszédben vázolta a tisztviselői kar helyzetét, hangsúlyozta a szerkesztés szükségét s a kar követeléseit. Az utolsó óra érkezett el — mondotta — hogy a borzasztó nyomorban segítsenek a tisztviselőkn. Kéri a kormányt s a törvényhozást, hogy e méltányos kéréseket azonnal teljesítsék. A közgyűlés zajosan tapsolt, de sokan elkeseredve haragosták:

— Nem kérünk többé, hanem követelünk!

Elkeseredett kiáltások gyakran szakították meg a gyűlés egész ideje alatt a szónokok beszédeit. Gróf Batthyány Tivadar beszéde folyamán kimutatta, hogy az Országos Egyesület kívánása a minimum. Reméli, hogy a háborus segélyt azonnal megadják a kért mértékben s előkészítik még a háboru alatt az általános fizetésrendezést és a szolgálati pragmatikát, mely a jogok és kötelességek foglalata. Reméli, hogy nem lesz szükség az állami tisztviselők kongresszusának egybehívására. Nem is akar ezzel tenyegetni, de ha az első lépésnek nem lenne meg a fogantatja a kormánytól és a törvényhozásnál, a törvénytervezetben mozogva el kell következnie az erősebb második lépésnek.

Hosszantartó éljenzés és taps viharzott az elnök beszéde után.

Anka János az egész tisztviselői kar hálaát fejezte ki az elnök iránt, aki tíz éve szol-

gálja a kar érdekeit. Ezután dr. Andor Endre min. tanácsos terjesztette elő a határozati javaslatot.

A határozati javaslat.

A határozati javaslat hangsúlyozza a tisztviselői kar megélhetésének, anyagi függetlenségének az egész államra kiható roppant fontosságát, majd a háborus drágaság elviselhetése érdekében a következőket mondja:

1. Mindazok az árkedvezmények, amelyeket a front mögött szolgáló katonatisztek és más katonai alkalmazottak az élelmi- és iparcikkek sít. tekintetében élveznek, továbbá az egyes miniszteri tárcaák polgári tisztviselői és egyéb alkalmazottai számára engedélyezett különböző beosztású kedvezmények és lehetőségek, az összes tárcaák polgári tisztviselői és egyéb alkalmazottai számára is megadandók és megnyitandók.

2. Az állami birtokok terményei elő kézből és elsősorban az állami tisztviselők és egyéb állami alkalmazottak szövetkezeteinek és beszerzési csoportjainak kedvezményes áron adandók el.

3. Az összes élelmezési és iparcikkek, tüzelő- és világítószerek árai maximálendók s azokra egyidejűleg a kényszereladás, sőt a reklámozás joga kimondandó és érvényesítendő.

4. A közéletmező hivatal vezetőjének csak a miniszterelnök felelőssége alá helyezett teljes hatalom adandó, a front mögötti polgári és katonai élelmezés ügyének korlátlan intézése reá bízandó és reá bízandó a fronton levő katonaság ama szükségletének beszerzése és átutalása is, amely életszükségleti cikkek feletti intézkedés joga, egyébként hatáskörébe utaltatott. A pénzügyigazgatóságok legyenek e hivatal polgári helyi szervei. A közéletmező tanácsban a köz- és magánalkalmazottak képviselőinek hely biztosítandó.

5. A fent 1—4. alatt felsorolt intézkedések megvalósítása esetén sem várható azonban az, hogy

a drágaságnak mai, átlag 300 százalékos arány-
száma lényeges mértékben szálljon alá — és
még kedvező esetben is egészen bizonyosra ve-
hető, hogy a pénz vásárlóerejének lényeges csök-
kenése folytán az élelmi- és egyéb közfogyasz-
tásra szánt cikkek legnagyobb részének áremel-
kedése egyenkint is a háborúelőtti árakkal szem-
ben a 100, sőt a 200 százalékot is lényegesen
meghaladja, illetőleg meg fogja haladni. Kérnünk
kell azért a következőket is:

a) A törvényhozás által már megadott há-
borus segély a férfi- és nőtisztviselők s női alk-
almazottak egyenlő jogának és a szükséges át-
menetnek biztosításával emeltessék fel oly mó-
don, hogy:

a XI—IX. fizetési osztályokba sorozott és
velük hasonló javadalmazásu (posta- és távir-
da stb.) tisztviselőknél (tanárok, tanítóknál), to-
vábbá díjnokok, altisztek, szolgák és napibéres
szolgáknál a fizetésnek és személyi pótléknak, a
napidíjának, napibérnek legalább száz százalé-
kát, a VIII—VII. fizetési osztályokba sorozott
s velük hasonló javadalmazásu (posta- és távir-
da stb.) tisztviselőknél (tanároknál) a fizetés-
nek és a személyi pótléknak legalább 75 százalé-
kát, a VI—V. és annál magasabb fizetési osz-
tályba sorozott s velük hasonló javadalmazást
élvező (posta- és távir-
da stb.) tisztviselőknél (tanároknál) pedig a fizetésnek és személyi pótléknak legalább 50 százalékát elérje, ugy azon-
ban, hogy a tisztviselőknél a fizetésnek, a szemé-
lyi pótléknak s a háborus segélynek együttes évi
összege legalább 3000, a kezelőtiszteknél s díjno-
koknál a napidíj évi összege és a háborus segély
évi összege együtt legalább 2400 koronában, az
altisztek, szolgák és napibéres szolgák évi béré-
nek és háborus segélyének együttes összege leg-
alább 2000 koronában, a kezdő napidíj pedig a
díjnokoknál legalább 6, a napibéres szolgáknál
legalább 5 koronában állapíttassék meg.

b) Stírgösen folyósíttassék ruha-, fehérne-
mű beszerzési- és házbiztosítási és új
beszerzési segély, amely a szükséges átmenetek

biztosításával a XI—IX. fizetési osztályba sorozott — s ezekkel egyenlő rangu és fizetési —
állami tisztviselőknél (tanároknál, tanítóknál) a fizetésnek és a személyi pótléknak 3 havi, a VIII—VII. fizetési osztályba sorozottaknál 2 havi, a V. és annál magasabb fizetési osztályba tartozóknál egyhavi összegében, de nőtlen és családtalan tisztviselőknél legalább 600 koronában, a nős vagy a nőtlen, de legalább egy családtagot eltartó tisztviselőknél legalább 800 koronában, a díjnokoknál legalább 500, illetőleg 600, az altiszteknél, szolgák- és napibéres szolgáknál legalább 400, illetőleg 500 koronában állapítandó meg.

c) A családi pótlék összege gyermekek-
ként, illetőleg két-két eltartott családtag után
ugy a férfi-, mint a nőtisztviselőknél (tanárok,
tanítóknál) 400 koronában, az altisztek- és szol-
gáknál 200 koronában állapíttassék meg.

d) Az összes nyugdíjas tisztviselők, vala-
mint a nyugdíjas özvegyek és árvák részére, a
jelen életviszonyokhoz igazoló méltányos rend-
kívüli segítség engedélyeztessék és mindenesetre
az új nyugdíjtörvény jótéteményét nem élvező
nyugdíjas kártársaink, illetőleg a nyugdíjas öz-
vegyek és árvák részére a végellátás egésze-
sék ki legalább azzal az összeggel, mint rendki-
vüli hadisegélyvel, mely az új és a régi nyugdíj-
törvény szerinti végellátási összegek közt az ő
hátrányukra mutatkozik, illetőleg a régi nyugdí-
jas tisztviselőknél legalább is az új nyugdíjtör-
vény által biztosított lakbérnyugdíj összegével.

A határozati javaslat állást foglal az álla-
mi tisztviselői karnak és a többi állami alkalmazottaknak a háboru utáni regenerálása érdeké-
ben, és pedig ugy pénzügyi vonatkozásokban,
mint a szaktudás kellő érvényesülése és a pár-
tatlanság biztosítása szempontjából.

A vita.

Dr Andor Endre ezután beszédében részle-
tesen megindokolta a nagy tetszéssel fogadott
határozati javaslatot.

Jékely Dániel kolozsvári ítélőtáblai bíró
társai nevében is örömmel csatlakozott a javas-
lathoz.

László Józsefné a női tisztviselők, kivált a
postai női alkalmazottak érdekében szólalt fel.

Wüstner Henrik törvényszéki irodaigaz-
gató annak kimondását kérte, hogy a háborus
beszerzési előleg minimálisan ezer korona legyen.
Kiss Roland konstátálja, hogy a háboru-
ban megszületett a hivatalnok-szocializmus.

Hanka Imre (Máramarossziget) megyebeli
kártársai nevében kérte, hogy ők, valamint az
erdélyi tisztviselők, akiket a háboru s a mene-
külés annyira sújtott, valamivel több méltányos-
ságban részesüljenek.

Horváth Elemér és Czipót György debre-
ceni táblabíró a hajdumegyei és debreceni tiszt-
viselők nevében helyeselte a határozati javaslatot.

Buday Károly felezőelölése után Andor
Endre reflektált a módosításokra. Elfogadásra
ajánlotta Hanka Imre törvényszéki bíró javasla-
tát, hogy az operációs terület tisztviselői rend-
kívüli segélyt kapjanak és Wüstner módosítá-
sát, hogy a ruhabeszerzési segély már május el-
sején folyósíttassék és pedig ennek minimuma
nőtlenekre 1000, nős, családos tisztviselőkre 1200
koronában állapíttassék meg s hogy a ruházati
cikkek árát a kormány maximálja.

Elfogadják a javaslatot.

Gróf Batthyány Tivadar pártoló hozzászó-
lása után a közgyűlés a határozati javaslatot a
módosításokkal nagy lelkesedéssel egyhangulag
elfogadta és megbizta az elnökséget, hogy a kor-
mányhoz és a törvényhozás tagjaihoz megfelelő
memorandumba foglalva juttassa el.

Az évi jelentést és a választást később
folytatandó új közgyűlésen ejtik meg.

A közgyűlés az elnök zárószavai után vé-
get ért.